

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 89

Číslo 35

30. srpna

Cena: 7 Kč

Rok 2010 JE PRO EVROPU ROKEM MIGRACE

Příští rok byl vyhlášen rokem církevních odpovědí k tématu migrace v Evropě. Stane se tedy obdobím, kdy se uzavře jedna velká kapitola práce **Církevní komise pro migraci v Evropě** - CCME (nově také jedné z komisí Konference evropských církví), která v posledních letech prováděla analýzy a průzkumy po celé Evropě, jakým způsobem přistupují státy a církve k migrantům a jakými způsoby se vypořádávají s jejich životní situací. K tomuto tématu vznikla zvláštní publikace, kterou můžete najít ve formátu PDF na webových stránkách církve.

Na červencovém Valném shromáždění Konference evropských církví v Lyonu proběhla prezentace celého projektu a církve byly vyzvány, aby se i nadále podílely na doplnění stávající publikace, jejíž data, jak už to u takových studií bývá, každý měsíc zastarávají. Jako fórum postupující práce vznikly internetové stránky www.migration2010.eu (v angličtině, němčině a francouzštině), kde najdete všechny důležité informace o projektu, kalendář přednáškových a školicích aktivit, ale také diskusní příspěvky evropských církví k jednotlivým tématům velkého celku – migrace v Evropě.

Prostředí Evropy se stále mění a jest-

liže v minulosti bylo migrantům vcelku otevřené, právě v zemích s největším podílem cizinců se nálady zvolna mění a ustupují nacionalismu a xenofobii. Velmi častým argumentem je, že cizinci neznají naši kulturu a přinášejí svoji vlastní, kterou by rádi jednou v nové zemi viděli jako vůdčí. Pravdou ovšem je, že podle statistik z roku 2004 bylo v Evropě evidováno ze všech migrantů jen 37 % z jiných než evropských zemí. Celých 63 % tedy tvoří Evropané, kteří se stěhují za lepší prací, za partnerem nebo jen z touhy po něčem novém, po dobrodružství. Bohužel je stále také dost evropských zemí, odkud lidé odcházejí ze strachu nebo kvůli nesvobodě. Důležitým faktorem migrace je také skutečnost, že v posledních letech přichází do Evropy hledat útěchu mnohem více žen, často s dětmi, než mužů. Bohužel, v mnoha případech proto, že jejich muži jsou již po smrti nebo v zajetí, nebo utíkají právě od nich. Od Evropanů jako vzoru svobody hledají pomoc, ale většinou nalézají mříže azylového tábora nebo odmítavé tváře kolemjdoucích. Úkolem církvi by tedy v této situaci mělo být poskytnutí prvotní pomoci, pokud státní síly nestačí, ale především dít pomáhat nově přichozím důstojně žít v nové zemi, aby se nemožily zástu-

Setkání mládeže na Krakovci ve dnech 7. - 9. srpna bylo zakončeno bohoslužbou

py žebrajících stařen a příliš mladých zlodějů – tedy učit je jazyk, zvyklosti, pravidla života ve společnosti, základy právního systému, poskytovat rekvalifikaci a asistovat v jednání s úřady. Takovéto organizace v církvích existují, ale při pohledu na mno-

hé ulice evropských měst jich není dost.

Migrace tedy nepředstavuje hrozbu, pokud se jako "hostitelé" odpovědně postavíme k potřebám těch, řekněme, méně šťastných. CCME proto kromě faktických podkladů poskytuje také prostor k teologické reflexi, kterou je možné vnímat jako nejsilnější nástroj k podpoře církevní angažovanosti ve věci migrace.

V roce 2007 proběhl v rámci Studijních dní ERC seminář o migraci a je jisté potřeba dále podobné aktivity

rozvíjet. Je však také třeba vědět, jakým způsobem naše církve konkrétně pomáhá. Máte-li proto někdo nějakou zkušenost či poskytnete pomoc migrantům, nebo jen máte touhu se k tématu vyjádřit, pošlete svou zkušenost nebo myšlenku pracovníkům CCME nebo kontaktujte Sociální odbor (socialni@ccsh.cz) či Odbor pro vnější vztahy (dekanovska@ccsh.cz). V roce 2010 bude mnoho příležitostí, jak toto vše zúročit.

Kateřina Děkanovská

NOVINKA PRO DĚTI

Za pár dnů začne školní rok a my budeme opět zvát děti, aby se přihlásily ve škole na náboženství nebo na faru do shromáždění duchovní péče. Pro ty, kdo by v tom novém školním

roce chtěli dětem zajímavě přiblížit události a podobnosti Starého i Nového zákona, má teď naše prodejna Blahoslav výbornou pomůcku: jsou to "**Biblické obrázky pro děti**", které

vybrala z anglických časopisů a opatřila výkladovými poznámkami sestra profesorka dr. Jiřina Kubíková (počítačového zpracování textů se ujala paní Helena Hanačíková).

Po úvodním tématu "Stvoření" jde o 13 témat novozákonní dějepisy (Vánoce, Velikonoce, Ježíšova uzdravování, Ježíšova podobenství). Každé téma je na samostatném listě, takže je možno volit pořadí podle situace (a je také snadné zařídit rozmnožení podle počtu dětí ve skupině).

Obrázky jsou kresleny moderním stylem, který je dětem blízký. Podporují jejich tvořivost, a to nejen tím, že je mohou vybarvovat; u některých mají za úkol něco dokreslit, u některých je návod na prostřížení a u dalších návod na složení, takže může vzniknout plastický obrázek. Výkladové poznámky a upozornění na další literaturu uvítá jistě každý vyučující.

Měla jsem již podobné obrázky k dispozici, učila jsem podle nich a mohu říci, že je děti rády přijímaly. A tak věřím, že tato učební pomůcka může v našich náboženských obcích dobře posloužit. Je možné ji objednat přímo v prodejně Blahoslav (tel.: 220398117, mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz). Vydala Církev čs. husitská v r. 2009, 102 str., cena 75 Kč (při odběru více než 10 ks cena 50 Kč)

Jiřina Mojžíšová

TAJEMSTVÍ LÁSKY

"Láska Boží nezná žádných mezí, hlubší je než moře nejhlubší / Bůh mne přijal bídného, svým šatem oděl, oděl hříšného / mně všechnu vinu odpustil, svým dítětem mne učinil..." - tak jsme v dětství zpívali v nedělní škole. Ano, láska je největším Božím darem. To jsem si uvědomoval při přednášce bratra biskupa Šandery, při vzdělávání duchovních na Lipové o biblické knize Písní písní. Bylo to ucelené slovo o různých možnostech výkladu této knihy SZ.

Píseň písní, říkal jsem si, překrásná, a nejenom alegorie, nejenom čerpání z různých starověkých mýtů, jak tvrdili někteří teologové ale i konkrétní erotický vztah lásky milenecké, manželské. Bůh čistým lidským vztahům žehná.

Šalamoun a nevěsta, "milý můj je můj a já jsem jeho", Hospodin a Izrael, Bůh a člověk, Ježíš a Církev. Alegorie všech nuancí lásky, ale i konkrétní vztah. Láska je tajemství. Největší meta lidského života. Bůh je láska, říká Jan, ale pozor!: láska není Bůh! Obráceně to neplatí.

V biblické konkordanci jsem si našel mnoho, mnoho veršů o lásce. "Hos-

podine, jak mnoho miluješ lidi!" říká Mojžíš (Dt 33,3 Kral.).

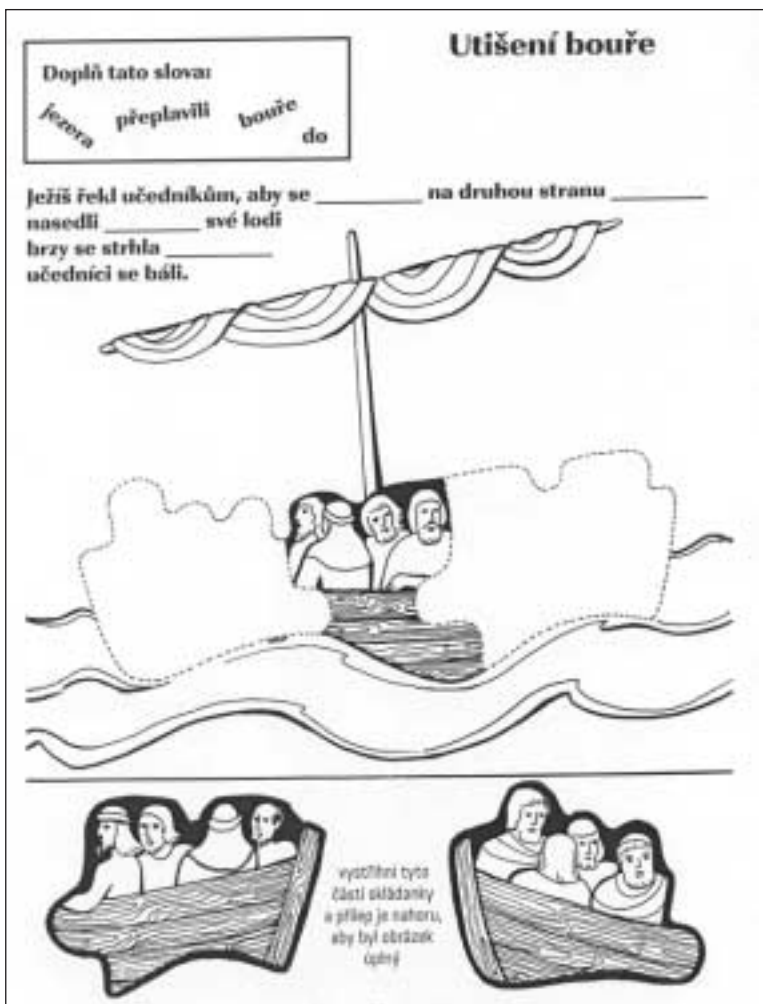
A co básníci? Uchvacovaly mne verše Jaroslava Seiferta: "Láska jsou zvony / tma / a salvy z děl / a všechny hvězdy na obloze / které znáš / když noc je hluboká..."

Jan Skácel si jednou všiml nápisu na sídlišti v Brně-Lesnė, (který tam do dnes je) a a inspirovan říká: "Někdo tam napsal / térem a metrovými slovy / Jediná moje láska / očičko moje sametový".

V Písní písní nás zaplaví slovo: "Vždyť silná jako smrt je láska, neúprosná jako hrob žárlivost lásky. Žár její - žár ohně, plamen Hospodinův." (Píseň 8,6) Janovo slovo: "Tak Bůh miloval svět, že dal svého Syna ..." je snad nejznámější verš z Písma. V TV přenosu olympiády jsem zahlédl mezi diváky veliký plakát "John 3,16!". Také způsob misie a evangelizace.

Miláček Páně Jan píše: "Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože ...on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako obět smíření za naše hříchy. Milování, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat. (To je ná-

Dokončení na str. 3

Postřehy a názory laika

Před nedávnem jsem dostala konečně po dlouhé době inspiraci k napsání pár řádek. Omlouvám se těm, kteří si myslí, že jsem si je klidně mohla ušetřit.

Tak tedy, nedávno ve zprávách byl pravoslavný kněz, který svérázným (řekla bych, že zoufalým) způsobem upozorňoval před jednou nemocnicí v Brně na zcela legální (!) porušování Božího zákona. Pak jsme také měli možnost vidět některé naše spoluobčany, co si o tom myslí a také, jak ho pomocí štípacích kleští jeden člověk „umlčel“. Jedna vysokoškolsky vzdělaná paní (podle oblečení bylo vidět, že je to lékařka) se o svém vysokoškolsky vzdělaném spoluobčanovi (neboť myslím, že kněz je vysokoškolák) vyjádřila, že patří do blázince. Pravda, stát se může a jistě se to i stává, že i vysokoškolský potřebuje péči psychiatrů, ale napadlo mě, jestli v tomto případě by ji nepotřebovala náhodou více ta paní lékařka, nežli ten kněz, když ona, která má lidské životy chránit a léčit, chce do psychiatrické léčebny poslat člověka, který za zachování lidských životů bojuje. Problém je samozřejmě v tom, že paní doktorka potrat, na rozdíl od kněze, nepovažuje za vraždu. A nejen paní lékařka, když naše legislativa toto počínání za trestný čin nemá. Zajímavé je, jak záleží na okamžiku, kdy dítě o život přichází. Žena, která dítě donosí, porodí a pak zabije, je vražedkyně (tedy pokud tak neučinila v důsledku pomatení myslí) a ta, která dá pokyn lékařům, aby dítě v ní zabili před narozením je tedy kým? Ženou, která podstoupila lékařský zákrok, že? Víte, že mi vadí, že církve mlčí k zákonům porušujícím zákony Boží? K takovým nově přijímaným zákonům např. naše církve vydá, a to jen v našem církevním tisku, nějaké nic neříkající a nic neřešící prohlášení a hotovo, ona má svědomí čisté.

Tedy jsem zvědavá, jestli někdo z církevních osob svého pravoslavného kolegu podpoří či se ho aspoň zastane proti výroku té paní lékařky. A myslím, že spíše ne. Každý má přece svých starostí a povinností dost. Přemýšlím, co toho kněze hnalo k takovému činu (před tou nemocnicí proti potratům mluvil už od jara). Snad text 18.-21. verše z 3. kapitoly proroka Ezechiele? Nevím, ale nemohla by ta slova inspirovat třeba aspoň někoho z nás k opravdovému poslouchání toho, co nám Bůh prostřednictvím Bible přikazuje?

Květuše Červená

Z kazatelského plánu

13. neděle po svátcích svatodušních

Téma: Přijď království tvé

Druhá prosba modlitby Páně je vysoce aktuální, i když její patrně budoucnostní charakter nespouštíme ze zřetele. Křesťanská eschatologie ovlivňovala přítomnost.

Prosba za příchod Božího království je také prosbou, abychom neztráceli smysl života. Ten je v co největším a neaktivnějším souzvuku se zákony jeho vlády. Bůh vládne láskou, protože je Láska. Pak láska určuje náš vztah k Bohu a k lidem.

Vstup: 1 S 8,1-22

Tužby:

2. Aby celý náš život byl v souladu se zákonem Božího království...

3. Aby všechno naše usilování a směřování bylo naplněno touhou po Božím království...

Epištola: Ř 14,17-19

Evangelium: Mt 6,25-33

K obětování: Fp 3,20-21

K požehnání: Ž 97,1-2

Modlitba:

Oslaveno budiž kralování tvé, Hospodine, oslavena budiž vláda tvá mezi námi. Veleben buď její zjevitel, Ježíš jako Král. Veleben buď Duch svatý, v Božím lidu přebývajícím a působícím. Amen.

Vhodné písně: 99; 28 nebo 69; 141

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náležejí k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny. Proto postupně předložíme několik programů pro ty věřící, kteří se doma sami chtějí s Bibli. Věříme, že tato četba je bude inspirovat k zamýšlení a modlitbě.

(pokračování z minulého čísla)

Také v době královské hrály svody svou neblahou úlohu. Nástup modloslužby začal hned po Šalomounově smrti, kdy se říše rozpadla do dvou království. Na jihu vládl nemoudrý syn Šalomounův Rechabeám a z 12 kmenů se od něj odtrhlo 10 kmenů na severu. Tam se chopil moci Jarobeám. Aby lidu zamezil chodit do chrámu do Jeruzaléma, dal postavit dva zlaté býčky ve svatyních v Bételu a v Danu. Ty měli teď lidé uctívat. Tak sváděl král lid ke hříchu.

1 Kr 12. kap. Po cestě Jarobeámově - v jeho hříchu chodili i jeho nástupci na izraelském trůně. O každém z nich se píše: „Svedl k hříchu Izraelce.“ Byli to králové Baeša, Éla, Zimrí, Omrí, Achazjáš, Joram a Jóchaz. Přečtěte si vždýcky celou kapitolu.

1 Kr 15,34; 16,13; 16,19; 16,26; 22,53;

2 Kr 3,3; 13,2 Nejhorší z izraelských králů, který předčil svým modlářství i Jarobeáma, byl Achab. Vzal si za ženu sidónskou princeznu Jezabel a spolu s ní sloužil

Baalovi. Byl svému lidu zlým příkladem. Skončil špatně on i jeho žena, přesně podle proroctví Elijáše Tišbejského.

1 Kr 16,19-33; 18.a 19. kap., 21. a 22. kap.

K Samaři - sídlu izraelských králů - upírá svůj zrak i prorok Jeremjáš. Klade vinu za tento stav zpohanštění i místním prorokům. Někdy i moderní církve má špatné vůdce, kteří pomáhají k jejímu zesvětštění.

Jr 13,23; 23,13

Ale ani na jihu se někteří judští králové neubránili pokušení a sváděli obyvatele Jeruzaléma k modloslužbě. Byl to Joram, syn Jóšafatův a Menaše, syn Chizkijašův. Byli to synové zrovna těch skvělých králů, kteří horlili pro Hospodina.

2 Pa 21,9.11; 33,9

Ztráta samostatnosti severního království pod náporom Asyřanů r. 722 př. Kr. a pád jižního království způsobený Babyloňany r. 587-6 př. Kr. - obojí bylo chápáno jako trest Boží za to, že se vyvolený lid zpronevěřil svému Bohu a podlehl svodům modlářství.

Nad Písmem

ŽÍT PŘÍTOMNÝM OKAMŽIKEM?

Mt 6, 25 - 34

Slova Pána Ježíše o bezstarostnosti v nás mohou vyvolat úsměv při pomýšlení na některé lidské existence, jaké lze přecasto vidět mezi Romy či bezdomovci, putující tímto světem zcela bezstarostně, žijící přítomným okamžikem, nestarající se ani trochu o to co bude zítra, o alespoň nejzákladnější zajištění své existence. Mohou vyvolat úsměv a nesouhlas. Teprve v Duchu svatém člověk pochopí, o co tu Pánu Ježíši skutečně jde. Rozhodně mu nejde o to, abychom žili jako ta slepice ze dne na den. Ostatně ani ta slepice, ani ti ptáci, jejichž bezstarostnost nám dává náš Pán za příklad, nejsou ušetřeni existenčních starostí. I ten pták shání od rána do večera potravu, stará se o to, aby postavil hnízdo, nezahynul hladem či ve spárech dravce, zdárně vyvedl své mladé. Pánu Ježíši jde o to, aby ve veškerých těch našich existenčních starostech nechyběla důvěra, že ať se děje co se děje, ať už to dopadne s tím naším snažením a podnikáním jak chce, i kdyby hrom bil - Hospodin je s námi a nenechá nás padnout.

Na příběhu krále Šalomouna vidíme, že Hospodin nemá nic proti naší podnikavosti a úspěšnosti, že si cení naší prozíravosti, toho, že myslíme dopředu, že si dokážeme slušným způsobem vydělat peníze, že si umíme užívat příjemných stránek života, že si dobře bydlíme, dobře se oblékáme, rádi se dobře najíme apod. Hospodin jen chce, abychom na něj nezapomínali, jemu naslouchali, vždy a všude, za každých podmínek respektovali jeho přikázání, jeho vůli, aby veškeré naše konání bylo motivováno láskou k němu a bližním. Na to nakonec Ša-

lomoun tragicky dojel, když ve svém bezuzdném požitkářství nejmocnějšího muže v zemi přestal respektovat základní Boží přikazy, na Boha zapomněl a začal se klanět bohům jiným. Hospodin nemá nic proti plánování našeho života, příštích dnů. Jde mu jen o to, abychom při veškerém našem snažení pamatovali, že on je ten hlavní manažer, ten, bez něhož by nám ani vlas na hlavě nevyrostl. Nemusí se vždy dařit. On život dává i bere. Každý den není posvícení. Bůh to však s námi vždy myslí dobře. Někdy tomu prostě nerozumíme - proč se věci vyvíjejí jinak, než bychom si přáli. Dítě má často jiné představy o budoucnosti než jeho rodiče. Tak nějak to bývá i s myšlením naším a myšlením Božím. Jde však o to, abychom Bohu důvěřovali, ať se děje co chce - že je prostě moudřejší a že nás má rád a že nás nenechá padnout. Malého lidského strachu z budoucnosti nás chce zbavit. Každý horolezec nám řekne, že nic není horšího než když je člověk paralyzován strachem tak, že je neschopen dalšího kroku. A jsou situace, kdy nám prostě nic jiného než spolehnout se na Boží lásku prostě nezbyvá.

Pohlédme na oběti letošních záplav. Tak málo stačí, pouhý příval vody a člověk ztratí zdánlivě vše - těch pár svých základních existenčních jistot - střechu nad hlavou, dům, ve kterém žily generace předků, věci jemu milé, někdy i blízkého člověka. Jeho věk a majetkové poměry mu navíc nedávají naději, že se ještě zmátoří, dokáže začít znova, od začátku a bude bydlet zase ve svém. Co potom zbývá takovému nešťastníkovi za naději do budoucna? Jen to, že Boží láska s ním

2 Kr 18,19-12; 2 Pa 36,11-21; Jr 44. kap.; Ez 5. a 6. kap.

JEDNOTLIVCI A POKUŠENÍ

Pokušení je lákavé a přitažlivé. Tak se pokušení zalíbilo Evě v zahradě v Edenu. Had ji ujistil, že se jí nic zlého nestane, když si utrhne ovoce ze zakázaného stromu vševedoucnosti: „Budete jako Bůh.“ Eva i Adam se dali zlákat. Dnešní touha po bohorovnosti. Trestem je vyhnání z ráje. (Podobný záměr být jako Bůh ukazuje budování Babylónské věže.)

Gn 3,1; Gn 11,1-9 Pokušitel a Pán Ježíš. Přečtěte si, co svůdce-dábel sliboval Pánu Ježíši: „Toto všechno ti dám, budeš-li se mi klanět.“ Kristus všechna tři pokušení odmítl a pokaždé se ubránil Písmem. On věděl, že jsou vyšší hodnoty než jídlo, že jeho království nebude politické, ale duchovní, a že je třeba klanět se jenom Bohu. Zde bylo pokušení zároveň zkouškou, ve které Pán Ježíš obstál.

Mt 4,1-11; Mk 1,12-13; L 4,1-13

Texty vybrala:
Jiřina Kubíková

přes všechny nepříznivé okolnosti, přes všechnu momentální mizérii života zůstává, že ještě není všem dnům konec, že Bůh dá sílu udělat ten další dobrý krok, když panický strach z osamění by nás činil neschopnými ten krok učinit.

Přeji a vyprošuji všem lidem, kteří se ocitnou v situacích přetěžkých, ať nemalomyslní. Kéž jsme schopni se probudit i do deštivého dne s důvěrou v Boží lásku a s přísni na rtech: „Nový den tu, chvála Bohu! Sprav, Pane, co já nemohu...“ A když se nám právě daří, kéž za to dokážeme Bohu s vděčností poděkovat a kéž na to nezapomínáme, že jsou kolem nás i ti, kterým se zrovna nedaří, a že je naší povinností jim poskytnout pomoc, jak jen to je z naší strany možné. Vždyť vše, co máme, od Boha máme. A zajisté jsme to nedostali proto, abychom si to dali do vitríny. „Pouštěj svůj chléb po vodě, po mnoha dnech se s ním shledáš.“ (Kaz 11,1)

Václav Žďárský

Prosíme tě,
laskavý Otče,
abychom v každé situaci
dokázali řešit otázky
moudře a rozumně.
Abychom počítali
s tvým posledním soudem
a mysleli na svou spásu
a nepřizpůsobovali se světu
v honbě za majetkem,
ale viděli člověka
v jeho nouzi i hledání.
Po příkladu našeho Pána.

DVA BUDOVATELÉ NAŠÍ CÍRKVE

2

Pokračování z minulého čísla
Přání z hloubí srdcí všech vyzářené
vyznívalo asi v ta slova: »Bože, račiž
tohoto nového dělníka na vinici Páně
síliti, aby byl povždy horlivým Apošto-
lem«... Slavnostních bohoslužeb v kuželovském farním kostele se účastnilo mnoho laických i duchovních hostů jak z blízkého, tak i vzdáleného okolí.

Jako kooperátor působil nejdříve v Karlovicích ve Slezsku (1902), potom v nedalekých Brumovicích a posléze v Kroměříži (od září 1905), kde se v r. 1906 stává prozatímním a posléze r. 1908 definitivním duchovním správcem v ústavě pro choromyslné. V této souvislosti se začíná zajímat i o problematiku v léčebných ústavech, především ve vztahu k duchovenské činnosti. Za tím účelem navštěvuje nejen zdejší, ale i zahraniční ústavy (Rakousko, Švýcarsko, Bavorsko, Německo, Halič i Rusko). Po vypuknutí 1. světové války byla v kroměřížském ústavu zřízena navíc vojenská nemocnice pro nakažlivé choroby.

Již od studentských let začíná psát do různých časopisů a projevuje zájem nejen o hudbu (zpěv), dějiny, literaturu, ale posléze částečně i o politiku, když se stává r. 1905 na 3 roky redaktorem časopisu "Pozorovatel", orgánu Katolické politické jednoty v Kroměříži, s níž se nakonec v pozdějším období rozchází. V prosinci r. 1918, po vzniku ČSR, je pozván sekretariátem Strany české státoprávní demokracie do Prahy a účastní se schůze kněží, kteří se k ní přihlásili a byl zvolen, jako člen strany, jednatelem těchto kněží. Chtěl zde působit za kněžskou katolickou jednotu, ale byl pro církevní reformy, především v národním duchu. Jeho národní smýšlení vrcholí dne 1. 10. 1918, kdy vychází první číslo jeho nového časopisu "Právo národa", jehož úkolem především bylo vzbudit aktivitu českého kněžstva v otázce národní.

Oba, Karel i Matěj, působili více než 10 let na farách nedaleko od sebe, jak bylo uvedeno - Karel jako kaplan ve Zborovicích u Kroměříže, Matěj jako

duchovní správce v ústavu pro choromyslné v Kroměříži. Oba patřili k pokrokové části reformních římskokatolických kněží, byli vzdálenými příbuznými, rodáci z téže dědiny, věkově ne příliš vzdálení, a tak se začali vzájemně scházet a diskutovat o možnostech reformy Římskokatolické církve.

Po 1. světové válce velká část pokrokových římskokatolických kněží, po nevyšší požadavku u papeže o reformu církve a o rehabilitaci husitského a následně bratrského hnutí, jakož i požadavků sloužení mše v národním jazyce, svobody svědomí, nelpění na nevědeckých dogmatických názorech, dobrovolnosti celibátu atd. založili dne 8. ledna 1920 novou církev - Církev československou (ČČS).

Matěj PAVLÍK, jako jedna z vůdčích osobností pokrokových kněží na Moravě, redaktor i pisatel a vydavatel pokrokových článků a periodik, navázal po vzniku "Klubu reformních kněží Jednoty československého duchovenstva" v r. 1919 písemné styky s dr. Karlem Farským, předsedou tohoto klubu a pozdějším patriarchou ČČS. Následujícího roku, po vzniku ČČS, ještě jako římskokatolický kněz, sloužil v Kroměříži na náměstí dne 6. července 1920, v den památky Mistra Jana Husa, první českou mši s použitím již Českého misálu, vydaného Klubem reformního duchovenstva. Českou bohoslužbu opakuje ještě v Kroměříži dne 25. července 1920 a 1. srpna 1920 v Olomouci. Po výtce římskokatolické konzistoře jí píše, že asi z Římskokatolické církve zatím nevystoupí, snad počká, až bude vyloučen. Na obvinění časopisem "Pozorovatel" odpovídá v časopise "Slovo" m.j. „... Slavil jsem Mistra Jana Husa a chci být jeho činitelem ne z vášně, ale z důvodů pozitivních, pro jeho mravní velikost a opravdové křesťanství. Nemohu za to, že římský systém je v zásadním rozporu s vývojem nové doby, a zvláště s vývojem české myšlenky, a se všemi velkými muži, kteří tuto myšlenku, k níž patří i naše nynější osvobození, budovali. Věc je už taková: oslavuje-li národ zcela objektivně Husa, Chelčického, Komenského, Dobrovského, Palackého, římská lidé už samým pudem v tom vidí hned štvaniče protikatolické...“

Jarko Pavlík

Pokračování příště

140 let od narození V. Novotného

Václav Novotný, žák Jaroslava Golla, pokračoval v rozvíjení studia dějin české reformace a vytvořil novotnovskou linii Gollovy školy - kam spolu s ním patřili především Jaroslav Bidlo, Bohumil Navrátil, Vlastimil Kybal a R. Urbánek. Pocházel z učitelké rodiny, ovlivněné (v souladu s místem rodiště) bratrskou reformací a Biblií kralickou. Při studiích se jako žák Golla, ale také "asistent" Václava Vladivoje Tomka a Josefa Emlera, seznámil s dobou husitskou. Zároveň byl ovlivněn pokrokovým hnutím a politikou T. G. Masaryka, jehož realistická orientace na něho silně zapůsobila, přestože sám nikdy do politiky nevstoupil. Svým pojetím dějin se výrazně odlišoval od J. Pekaře a jiných absolventů Gollova semináře. V roce 1911 se habilitoval na české Karlo-Ferdinandově univerzitě do hodnosti profesora.

Tématice M. Jana Husa a husitství vůbec zůstal Novotný věrný až do konce života, i když jeho rozhled i publikační činnost byly mnohem širší. Cestu k docentuře mu otevřela práce *Husův glejt* (1896), zabýval se dále *Husovými listy* a učinil i svůj první nárys *Husova života v Ottově slovníku naučném* (1897). Dvousvazková práce *M. Jan Hus. Život a dílo* (1919, 1921) patří k jeho základním vědeckým spisům, ale tematiky se týkají i další práce. V *Náboženském hnutí českém ve 14. a 15. století. Část I. Do Husa* si vytkl za cíl vysledovat domácí tradici reformního hnutí v Čechách. Kritickou revizí všeho, co bylo v té době o Husovi napsáno, zvládnutím pramenů v celé jejich šíři, jejich kritikou a vlastními výzkumy vytvořil dílo, které se stalo bezpečným základem dalšího bádání o Husovi a jeho době. Pečlivá heuristika nese stopy jeho zájmu o další osobnosti převratné husitské doby - Jana Žižku, Petra z Mladoňovic, Jeronýma Pražského.

Dalším polem Novotného zájmu byla doba přemyslovská. Kritizoval Bachmannovo souhrnné dílo o českých dějinách, v němž převažovala stanoviska německého nacionalismu. Zároveň pracoval na monumentálních *Českých dějinách I-IV*, které připravovalo nakladatelství J. Laichtera. Napsal však jen první a druhý svazek (1912, 1913), ze zdravotních důvodů zůstalo dílo nedokončeno. V dalších dvou svazcích, které vyšly na sklonku jeho života, respektive už posmrtně, se mu podařilo dovést výklad vlády Přemysla II. Otakara až k roku 1271, aniž mohl ještě vyložit svou interpretaci německé kolonizace, vznik měst a městské společnosti ve 13. století. Jeho dílo, v němž se projevil jako skvělý analytik i syntetik, je zároveň obrazem výsledků české historiografie, když zachytil faktografický pokrok od dob Františka Palackého, a to se všemi důsledky. Stručnější verzi *Českých dějin* pak Novotný podal ve *IV. svazku Československé vlastivědy*.

(red)

TAJEMSTVÍ LÁSKY

Dokončení ze str. 1
 vod pro církev, vidíte?) Že zůstáváme v něm a on v nás, poznáváme podle toho, že nám dal svého Ducha. "Zde je klíč k onomu tajemství lásky. Láska je ovocem Ducha svatého. To ovoce si nevyprodukuje sami, musíme nechat působit Ducha Kristova v nás, aby toto ovoce lásky rostlo a dozrálo... Apoštol Pavel přece říká: "kdybych mluvil jazyky... měl dar prorocství... rozuměl tajemstvím... obsáhl všechno poznání... vírou bych hory přenášel... rozdál všechno, co mám... ano, kdybych vydal sebe, (své tělo, abych získal slávu (řecky), ale lásku kdybych neměl, nic mi to neprospívá!"

... ať se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. LÁSKA NIKDY NEZANIKNE. ...víra, naděje, láska - ale největší z té trojice je láska." (1 Kor 13,1-13).

Duch svatý je ten, který v nás rozrůcuje lásku, plodí ovoce lásky. I tehdy když se kolem nás všechno hroutí. V dnešní krizi, ale především nejen finanční a ekonomické, ale KRIZI HODNOT, zůstává láska jako skutečný znak církve. Vždyť podle toho

pozná svět, jací jsme, jestliže se milujeme. Vůně lásky může být pro sekularizované lidi velmi přitažlivá. Víc než naše slova, která bývají často jenom klišé.

Ať Hospodin Bůh může říkat o své církvi: "Vydáváš vůni jako sad s jablky granátovými / s výtečným ovocem / hennou i nardem / s nardem a šafránem, puškvorcem, skořicí / se vším kadidlovým stromovým / myrhou a aloe / se všemi balzámy nejlepšími. / Jsi pramen zahradní / studna vody živé" (Píseň 4,13-15).

Jsou naše sbory, rodiny, manželství, vztahy, celá církev balzámem pro lidi, jsme voňaví? Přitažliví ??? Jsme studnou vody živé pro žízňící?

"Probud se vánku severní, přijď vánku jižní ... volejme Ducha svatého ... ať přijde do své zahrady (církve) můj milý (naš Pán Ježíš Kristus) a jí výtečné ovoce její. (Píseň 4,16)

To je tajemství lásky. Bůh je láska. A kdo v lásce zůstává, v Bohu zůstává a Bůh v něm. Vztah srdce, vztah lásky. Chtějme být vůni, chtějme přitahovat.

Petr Mečkovský

570 LET OD ÚMRTÍ KŘIŠŤANA Z PRACHATIC

Křišťan z Prachatic patřil mezi ty mistry pražské univerzity, které zaujalo učení anglického náboženského reformátora Viklefa, třebaže byl starší než většina z nich (1388 bakalář a 1389 mistr svobodných umění, 1392 začal sám přednášet, 1403-04 děkan artistické fakulty, 1404 vicekancléř univerzity). Přátelsky se sblížil především s Janem Husem, kterého podporoval na studiích. Jejich vztah byl ovšem vztahem učitele a žáka.

Křišťan byl v Praze jedním z prvních, koho viklefismus zaujal, a už roku 1398 se ho nebál obhajovat veřejně. Roku 1411 odmítl vyhlásit v kostele u sv. Michala, kde byl farářem, klatbu proti Husovi a o rok později byl v době odpustkových bouří přes odpor teologické fakulty zvolen rektorem

univerzity. Po Husově uvěznění v Kostnici se vydal na koncil, podařilo se mu dokonce s Husem, který byl velmi potěšen, promluvit, ale nakonec byl sám zajat a propuštěn jen na Zikmundovu přmluvu.

Po Husově upálení se Křišťan z Prachatic sblížil s konzervativním křídlem husitství. Měl několik prudkých debat s radikálním knězem Václavem Korandou st. a roku 1417 si dokonce dopisoval se Štěpánem Pálečem, který horlivě obviňoval Husa v Kostnici. V té době však přijal na univerzitu uprchlého mistra oxfordské univerzity, stoupence Viklefova Petra Payna zvaného Engliš. Za válek s křižáky zastával názor, že za pravdu, proti násilí se má bojovat. S růstem radikalismu husitského

hnutí v Praze však přecházel stále více na umírněnější pozice. Mezi jeho zastánce patřili ti z českých pánů, kteří byli "husity" jen zdánlivě, z okamžitého prospěchu (např. Oldřich z Rožmberka). Za vlády Želivského v Praze si Křišťan jen obtížně uhájil svoje místo faráře. Po jeho pádu v roce 1422 byl spolu s dalšími univerzitními mistry uvězněn a vypovězen do Hradce Králové, odkud se vrátil s polským uchazečem o český trůn Zikmundem Korybutovičem. Věnoval se pak na své faře matematickým studiím. Po Korybutově zatčení v roce 1427 byl znovu uvězněn a poslán do Hradce, kde strávil dlouhé roky.

Křišťan z Prachatic se ve své praxi držel římskokatolických latinských

obřadů s výjimkou přijímání z kalicha. Na jednáních v Chebu byl přijat legát basilejského koncilu nazpět do Římskokatolické církve. Poté byl znovu zvolen rektorem a v květnu 1433 vítal basilejské poselstvo v Praze. V lednu 1434 se pak účastnil vyjednávání některých kališnických pánů s legáty o přijetí kompaktát a císaře Zikmunda za českého krále. Podle měřítek Římskokatolické církve byl v té době jediný arcibiskupem řádně dosazený farář v Praze. Proto po Zikmundově příchodu o své místo nepřišel, ale naopak byl v letech 1437-39 administrátorem kališnické

církve a od roku 1438 díky náklonnosti Albrechta II. Habsburského nejvyšším úředníkem nad kněžími mimo kapitolu. Zemřel během morové epidemie v roce 1439.

Křišťan z Prachatic byl významným učencem v oboru matematiky, astronomie, lékařství a botaniky. Zabýval se také astrologií, chronologií a sestavováním kalendářů. Byl autorem česky psaných Lékařských knih, které obsahovaly vědomosti o léčení ran a lécích, ale i herbář a poznatky z astronomie a astrologie. Vydávaly se používaly se ještě v 16. století.

(noe)

ZPRÁVY

Naše církve v televizi

Dokument natočený u příležitosti životního jubilea bývalého patriarchy bratra Josefa Špaka vysílá Česká televize 6. září v 17.35 h na programu ČT 2, repríza bude 8. září ve 4.20 h rovněž na programu ČT 2.

(red)

Spiritual Fest 2009

Svátek spirituálů, takto festival nazývá "otec zakladatel" Marek Šlechta z vokálního souboru Geshem, který tuto ojedinělou akci spolupořádá.

Kromě tohoto hudebního tělesa se můžete těšit na spirituály – duchovní písně černých otroků, v nejrůznějších stylech v provedení těchto interpretů: Bonbon, Columbella, Danielis, Lee A. Davison (USA), Grandis, Hradecké komorní tucteto, Husitský sbor Kladno, Svatopluk Karásek, Myšáci, Octies, Pěvecké kvarteto JAKO, Sopron Gospel (HU), T'N'T a True Harmony. Sedmý ročník festivalu se koná opět v Komunitním centru sv. Prokopa na Slunečním náměstí v Praze 13 – Nových Butovicích nedaleko stanice metra Hůrka, v sobotu 19. září od 14 do 22 h.

Vstupné je již tradičně dobrovolné, vstup bezbariérový. Více informací na <http://www.festival.spirituality.cz/>

Nedožití devadesátiny

S láskou a vděčností vzpomínáme na roky, které jsme díky Boží milosti mohli prožít po boku našeho milovaného manžela, tatínka, dědečka a pradědečka JUDr. Miroslava Buchara, faráře Církve československé husitské. Jeho kroky vedly z Rychnova nad Kněžnou přes Hradec Králové až do Prahy. Dne 29. srpna 2009 si připomeneme jeho nedožití devadesáté narozeniny. Děkujeme všem, kteří jeho obětavě službě církvi věnují tichou vzpomínku.

Náboženská obec Praha 8 - Karlín a rodina

SRC nabízí stáže

Světová rada církví hledá 5 mladých lidí ve věku 18-30 let, kteří budou od února 2010 do ledna 2011 pracovat v různých programových oblastech WCC. Tato stáž představuje příležitost zažít ekumenu na vlastní kůži, vyzkoušet si mezinárodní ekumenickou spolupráci. Nabídka je určena mladým lidem, kteří se aktivně zapo-

jují do dění ve své církvi a zajímá je problematika Světové rady církví a ekumenismu.

Témata pěti stáží, které je možno realizovat v roce 2010:

1. Mezinárodní mírové ekumenické shromáždění
2. Mládež a ekumenismus
3. Návštěvnícký program / Vztahy s médií
4. Misie a evangelizace

Uzávěrka přihlášek je 30. září 2009.

Podrobnější informace na

www.ekumenickarada.cz

Koncerty u sv. Mikuláše

* 31. 8. – 20 h

Bach, Orff, Charpentier
Prague Brass Ensemble
Jan Kalfus – varhany

* 1. 9. – 17 h

Bach, Händel, Purcell
M. Pšenička – varhany,
Z. Šedivý – trubka,
J. Šedivý – trubka

* 2. 9. – 17 h

Bach, Mozart, Dvořák
Jana Jonášová – soprán,
Bohumír Rabas – varhany

* 3. 9. – 17 h

Bach, Mozart, Franck
V. Trojanová – varhany,
R. Kyrlová – mezzosoprán
T. Kyrál – lesní roh

* 4. 9. – 17 h

Dvořák, Bach, Vivaldi
Anna Vršinská – mezzosoprán
Marie Šestáková – varhany

* 4. 9. – 20 h

Mozart, Vivaldi, Bach
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková – soprán
M. Laštovka – trubka

* 5. 9. – 17 h

Bach, Händel, Mozart
Zuzana Němečková – varhany
Petr Příbyl – viola

* 5. 9. – 20 h

Mozart, Vivaldi, Bach
Consortium Pragense Orchestra
Š. Heřmánková – soprán,
M. Laštovka – trubka

* 6. 9. – 17 h

Mozart, Beethoven, Bizet
PRAGUE WIND QUINTET
* 6. 9. – 20 h

Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel
New Prague Radio Symphony
Collegium

M. Zvolánek – trubka

KALENDARIUM – ZÁŘÍ

1. 9. 1939 - V den nacistické agrese vůči Polsku (počátek II. světové války) zahájena rozsáhlá zatýkácká akce (akce Albrecht I) proti kulturním pracovníkům, sokolům, komunistům, sociálním demokratům. Postiženo bylo na 2 tisíce osob (akce probíhala do konce září t. r.), většina z nich byla poslána do koncentračních táborů Dachau a Buchenwald.

Protectorát Čechy a Morava byl rozdělen na sedm správních oblastí, z nichž každá měla v čele vrchního zemského radu.

2. 9. 1894 - Narodil se ve Vlkoši u Vyškova **Jan Sergej Ingr** (+ 17. 6. 1956 v Paříži) - československý generál, politik a diplomat (strýc Dany Zátokové). Po 15. březnu 1939 se stal spoluzakladatelem Obrany národa; zde náležel do Rady starších a do svého odchodu do emigrace organizaci fakticky řídil. Přes Polsko se dostal nejprve do Francie a po vytvoření Čs. národního výboru byl vedoucím vojenské správy a formoval naše jednotky ve Francii. Po zhroutilí Paříže a přesunu vojska do Británie se stal členem exilové vlády jako ministr národní obrany (1940-44). Poté byl ustanoven hlavním velitelem československé armády, kterému podléhala i naše jednotka v SSSR, proto nebyl u komunistického vedení v Moskvě v oblibě. Po návratu do Československa mu na nátlak KSČ bylo znemožněno pracovat v armádě. Až v roce 1947, na přímý pokyn Beneše, byl jmenován vyslancem v Nizozemsku. Po únoru 1948 na funkci sám rezignoval. Odešel znovu do Anglie a odtud do USA, kde spolupracoval s F. Moravcem a budoval zpravodajskou síť pro západní spojení. Unikl tak osudu Heliodora Píky.

2. 9. 1894 - Zemřel v Praze **Vojtěch Náprstek** (* 17. 4. 1826 v Praze) - vlastenec a mecenáš. V roce 1848 se v Praze a pak ve Vídni, kde studoval práva, účastnil revoluce, a tak po jejím potlačení považoval za moudré uchýlit se na čas do USA. Tam prožil 10 let - byl nádeníkem, truhlářem, papírníkem, knihkupcem, politikem. Jeho knihkupectví se stalo střediskem krajanského života českých vystěhovalců. Roku 1858 se vrátil do Prahy a záhy se z rodinného pivovaru U Halánků stalo centrum české inteligence. Rozvíjel tu intenzivní osvětovou činnost, účinně propagoval emancipaci žen, staral se o praktické formy šíření pokroku v domácnostech. Do Českého průmyslového muzea, které Náprstek v rodném domě založil roku 1862, přispívali mj. E. Holub, V. A. Frič i Bedřich Hrozný. Původní účel - předvádět české veřejnosti technické novinky, které měly přispívat k modernizaci průmyslu u nás - stále více ustupoval rostoucím národopisným sbírkám. Když starobylý pivovar přestal stačit, nechal Náprstek roku 1866 postavit novou muzejní budovu, která nazvána jménem svého zakladatele slouží dodnes. Pokrokový byl dokonce i po smrti. Jako jeden z prvních u nás projevil přání být zpopelněn. V závěti odkázal muzeu veškerý svůj majetek včetně knihovny s 46 000 svazky a 18 000 unikátními fotografiemi.

3. 9. 1829 - Narodil se v Praze **Antonín Gindely** (+ 27. 10. 1892 v Praze) - historik, především období 17. a 18. století. Zabýval se rovněž dějinami Jednoty bratrské.

3. 9. 1939 - Polský prezident I. Mościcki vydal dekret o vytvoření Legionu Čechů a Slováků v Polsku. Ten měl zhruba 960 příslušníků a účastnil se bojů v oblasti Tarnopolu. Po 18. září většina jednotky ustoupila na území obsazené Rudou armádou (dostali se do internace). Jen část (letci) unikla přes Rumunsko na Střední východ a odtud do Francie.

4.-6. 9. 1869 - V Praze (na Betlémském náměstí) a v Husinci se uskutečnily velkolepé oslavy 500. výročí narození Mistra Jana Husa. Jako hlavní řečník zde vystoupil K. Sladkovský.

5. 9. 1439 - Zemřel v Praze **Křišťán z Prachatic** (* po 1360) - teolog, lékař, botanik, matematik a astronom - viz i str. 3.

5.-6. 9. 1634 - Švédská armáda byla poražena u Nördlingenu (předtím se vzdala švédská posádka v Řezně). Švédové byli zatlačeni do dolního Pomohání, císařské vojsko opanovalo jižní Německo. Bylo to poslední vítězství, jehož společně dosáhla vojska španělská a vojska rakouských Habsburků. Bezprostředním důsledkem bitvy bylo vytvoření tajné ligy v Ebersdorfu (31. října 1634), která měla navázat úzkou spolupráci mezi Španělskem, Rakouskem a římskokatolickými říšskými knížaty (v podstatě šlo o program staré Ligy, která se rozpadla počátkem 30. let).

5. 9. 1769 - Narodil se v České Brezové **Bohuslav Tablic** (+ 23. 1. 1832 v Kostolných Moravcích) - slovenský evangelický kněz a obrozenecký básník, který se mj. zasloužil o zřízení katedry řeči a literatury česko-slovenské na evangelickém lyceu v Bratislavě a později vybudoval obdobnou katedru na lyceu v Banské Štiavnici. Kromě vlastní básnické tvorby sbíral také práce starších slovenských básníků, které vydal ve dvousvazkovém díle *Slovenští veršovci* (1805 a 1809). Jeho nejvýznamnější prací bylo čtyřsvazkové dílo *Poezye a pamäti* (1806-12). Šlo o první dějiny slovenské poezie, z nichž čerpala řada pozdějších literárních historiků.

5. 9. 1829 - Narodil se v Praze **Josef Václav Frič** (+ 14. 10. 1890 v Praze) - politik, básník, publicista.

5. 9. 1869 - Narodil se v Moravanech u Ivančic **Václav Novotný** (+ 14. 7. 1932 v Řevnicích u Prahy) - historik - viz i str. 3.

6. 9. 1959 - V Brně byl zahájen I. mezinárodní veletrh specializovaný na strojírenství. Vystavovalo na něm 432 vystavovatelů z 28 zemí. Trval dva týdny a navštívilo jej přes milion návštěvníků. Veletrhu předcházely výstavy československého strojírenství (první se konala v září 1955).

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O ZABEZPEČENÍ ŽIVOTA

Pán Ježíš nás nabádá, abychom si neukládali poklady na zemi, ale v nebi, abychom si nedělali přílišné starosti o svůj život, vždyť náš Otec ví, co potřebujeme (Mt 6,19-34).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M

1. druh ovoce

2. anglicky paní, dáma

3. městečko

4. trh, obchod

5. hovorově matematika

6. astronomický jev

7. náboje

8. zmatek

9. slitování

10. má hodně rád(a)

11. vlídný, někdy až úlisný člověk

12. hnětení, poklepávání částí těla

(Řešení z minulého čísla: *Posvět' se jméno tvé*)

Jana Krajčířiková

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9